

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Поплавська Тетяна Миколаївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Бутенко Елеонора Геннадіївна – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського;

ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ І СВІДОМОСТІ МОЛОДІ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Для багатьох молодих людей Інтернет став альтернативою традиційним медіа (преса, радіо, телебачення тощо)[1:2]. Їхню роль передусім почали виконувати соціальні мережі, які пропонують репортажі очевидців із місця подій, що миттєво доставляються користувачеві. Така ситуація дозволяє йому переживати подію з максимальною залученістю, навіть дистанційно. Подібний поворот в інформуванні про суспільне життя країни та світу спричинив серйозну дискусію щодо перспектив журналістики як професійної діяльності.

Як бачимо, сьогодні інформаційний порядок денний формулюється користувачем самостійно, що веде як до депрофесіоналізації журналістики, так і до зниження рівня інформаційної залежності аудиторії від медіафахівців. Ключова відмінність сучасного публічного дискурсу від його попередніх версій полягає у можливості будь-якого користувача стати його актором, а не пасивним реципієнтом [3].

Таким чином, інтернет-технології надають можливість віртуальної участі користувача в суспільному житті, що може стати передумовою формування довіри до політичних інститутів і розвитку громадянського суспільства [4].

Дослідники виокремлюють три етапи становлення Інтернету як політичного інституту: джерело інформації про політичні події, тригер політичної мобілізації, головний організатор політичної участі. За висловом М. Кастельса, у підсумку трансформаційних процесів Інтернет стає ефективним інструментом вираження політичних цілей суб'єктів в інформаційному суспільстві. При цьому важлива роль належить лідерам громадської думки — користувачам соціальних мереж, яким вдається залучити до себе найбільшу кількість підписників незалежно від тематичної спрямованості створюваного ними контенту. Достатньо того, щоб такі користувачі володіли вираженими вербальними здібностями, креативністю, глибоким розумінням інтернет-культури та властивих їй комунікативних механізмів [5].

У цьому контексті Інтернет може стати деструктивним чинником у формуванні політичної ідентичності та громадянської позиції молоді, оскільки саме ця група користувачів є найбільш уразливою до негативних впливів з боку екстремістських рухів і культів, які активно використовують соціальні мережі.

Сучасні дослідники також зазначають фрагментарність, несформованість, суперечливість моделей політичної ідентичності у різних соціальних груп сучасного суспільства. Як базові механізми формування та трансформації політичної ідентичності у процесі дорослішання дослідники розглядають політичну соціалізацію та ресоціалізацію, політичну самоідентифікацію, політику ідентичності, процеси політичної взаємодії, інтеріоризацію схем аналізу політичної ситуації.

Отже, сьогодні Інтернет відіграє суттєву роль у процесах політичної соціалізації молоді, виступаючи одним із найважливіших її агентів. При цьому механізми регуляції громадянської активності та політичної соціалізації у віртуальному просторі суттєво відрізняються від методів впливу традиційних агентів політичної соціалізації, і це висуває принципово нові вимоги до особистості молодої людини. Їй необхідні когнітивні й комунікативні ресурси, аби бути включеною в політичну інтернет-комунікацію, зберігаючи при цьому імунітет до деструктивних впливів цифрових політичних технологій та контенту.

Список використаних джерел

1. Alvarez B. Public Libraries in the Age of Fake News. *Public Libraries*, 2016, vol. 55, no. 6, pp. 24-27.
2. Chayko M. *Superconnected: The Internet, digital media, and techno-social life*. 2nd ed. Thousand Oaks: SAGE Publ., 2018. 288 p.
3. Benkler, Y. *The wealth of networks: How social production transforms markets and freedom*. New Haven: Yale University Press, 2006. 515 p.
4. Holzer M. Restoring trust in government: The potential of digital citizen participation. In: M. Holzer, M. Zhang, K. Dong (eds.). *Frontiers of public administration. Proceedings of the Second Sino-U.S. International conference* (May 24-25, 2004). New York: United Nations Public Administration Network Publ.; Washington: The American Society for Public Administration Publ., pp. 6-23.
5. Castells M. *Networks of outrage and hope. Social movements in the internet age*. Cambridge: Polity Publ., 2012. 200 p.

ОПИТУВАННЯ)	
Сімонов Михайло Олександрович, Атаманюк Зоя Миколаївна, БІОСФЕРА ТА НООСФЕРА	100
Сумченко Ірина В'ячеславівна	102
ВПЛИВ КІНЕМАТОГРАФУ ТА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТРАНСФОРМАЦІЇ У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ: ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ	
Секція 2. Соціокультурні трансформації молодіжного соціуму	
Гнатенко А. Г., Петінова Оксана Борисівна	105
ТЕНДЕНЦІЇ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ СЕРЕД МОЛОДІ (на основі результатів проведення соціологічного дослідження)	
Грачова Єлизавета, Петінова Оксана Борисівна	108
ВПЛИВ ВІДДАЛЕНОЇ РОБОТИ НА СОЦІАЛЬНУ ВЗАЄМОДІЮ ТА ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
Даниленко Анастасія Володимирівна, Врайт Галина Яківна	111
ЛІДЕРСТВО В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	
Лопуга Ореста Іванівна	114
ДУХОВНА КУЛЬТУРА МОЛОДІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Махницька Марія, Петінова Оксана Борисівна	116
ВІДНОШЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ДО СПОРТУ (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
Поплавська Тетяна Миколаївна, Бутенко Єлеонора Геннадіївна	119
ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ І СВІДОМОСТІ МОЛОДІ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Соловей Анастасія, Петінова Оксана Борисівна	121
ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ГАДЖЕТІВ СЕРЕД РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
Стороженко Ю. С., Петінова Оксана Борисівна	124
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
Секція 3. Соціокультурні трансформації освітнього середовища	
Кадієвська Ірина Аркадіївна	126
ОСВІТА ЯК СИСТЕМА ПРОЕКТУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО	
Начев Микола Юрійович	129
ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ	